

تحقق جهش تولید در بخش کشاورزی با توسعه شهرک‌های کشاورزی

◀ **علی اشرف منصوری، رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت شهرک‌های کشاورزی کشور/**

شرکت شهرک‌های کشاورزی براساس بند (ل) ماده ۱۹۴ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران با هدف رونق تولید و با اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید محصولات کشاورزی تشکیل و براساس مصوبه هیأت محترم وزیران به عنوان یک شرکت توسعه‌ای با اهداف و وظایف سازمان‌های توسعه‌ای با مسئولیتی شدن از تبصره ۲ ماده ۹ قانون افزایش بهره‌وری اقدام به تملک اراضی ملی و دولتی جهت توسعه شهرک‌های کشاورزی در راستای تحقق اهداف دولت تدبیر و امید، برنامه پنج‌ساله توسعه، سند چشم‌انداز بیست‌ساله، برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی و اجرای سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری می‌نماید. شرکت شهرک‌های کشاورزی در اواخر سال ۱۳۹۲ تشکیل شده و فعالیت خود را از دولت یازدهم آغاز نموده است. ایجاد و توسعه شهرک‌های کشاورزی باعث بهره‌وری بیشتر از منابع پایه و استفاده بهینه و مطلوب از منابع با ارزش آب و خاک، کاهش هزینه‌های تولید به دلیل تأمین خدمات مشترک شامل آب، برق، گاز و زیرساخت‌ها و همچنین افزایش تولید در واحد سطح و ایجاد زنجیره ارزش را در پی خواهد داشت. به علاوه با ایجاد زمینه مناسب در حوزه بازاریابی و بازاریابی محلی، ملی و خارجی به تأمین امنیت غذایی و ارزآوری کمک قابل توجهی خواهند نمود. همچنین به دلیل تولید ۱۰ برابر محصولات کشاورزی نسبت به فضای باز در واحد سطح باعث بالا بردن راندمان مصرف آب، افزایش تولید، کاهش هزینه‌های تولید، محرومیت زدایی مناطق و اشتغال قابل توجه مولد و پایدار خواهد شد.

از ابتدای فعالیت دولت تدبیر و امید تاکنون ۱۹۷ شهرک دولتی و ملی به مساحت ۴۳۵۰۰ هکتار توسط این شرکت تملک گردیده‌اند و ۱۵۴ شهرک خصوصی با استعانت از توان و بهره‌بخش خصوصی به مساحت ۳۷۰۰ هکتار ایجاد گردیده است.

احداث گلخانه‌ها یکی از مزیت‌های شناخته شده کشاورزی ایران می‌باشد که از نظر اقتصادی، اشتغال‌زایی و ارزآوری برای کشور مهم و تأثیرگذار است و با توجه به موقعیت جغرافیایی کشور و وجود آب و هوای متنوع توسعه محصولات گلخانه‌ای مزیت منحصر به فردی را در بخش کشاورزی ایجاد نموده است.

هدف اصلی طرح آمایش، استعدادسنجی و مکان‌یابی برای ایجاد و توسعه شهرک‌های کشاورزی گلخانه‌ای کشور می‌باشد.

لذا تاکنون ۲۷۳۰۰۰ هکتار مطالعات آمایش و استعدادیابی شهرک‌های گلخانه‌ای در ۳۱ استان کشور توسط این شرکت انجام گردیده است. در ۱۰۳ شهرک به مساحت ۴۰۰۰ هکتار مطالعات طراحی تفصیلی و در ۶ شهرک به مساحت ۲۵۱۶۰ هکتار مطالعه و طراحی نظام بهره‌برداری انجام شده است.

جهت تحقق اهداف شرکت ضمن برگزاری جلسات متعدد با مقامات عالی کشور، استانداران، نمایندگان محترم مجلس و مدیران عامل بانک‌ها، شرکت‌های آب، برق، گاز و... توافقات مهمی جهت

ماهی، میگو، شیر، گوشت قرمز، گوشت سفید، جوجه یک‌روزه، بذر و نهال) با صرفه جویی ۱۱ میلیون متر مکعب آب خواهد بود.

بر اساس آخرین بررسی‌های به عمل آمده متوسط عملکرد در واحد سطح شهرک‌های گلخانه‌ای ۴۰۰ تن، متوسط عملکرد در واحد سطح شهرک‌های شیلاتی ۶۰۵ تن و متوسط عملکرد در واحد سطح شهرک‌های دام و طیور ۳۳۵ تن می‌باشد.

با توجه به شاخص‌های فنی و اقتصادی اشاره شده ارزش تولید محصولات گلخانه‌ای ۲۱۰۰۰ میلیارد ریال و میانگین درآمد ناخالص هر هکتار ۱۴ میلیارد ریال، محصولات شیلاتی ۹۶۰۰ میلیارد ریال و میانگین درآمد ناخالص هر هکتار ۲۰۶ میلیارد ریال و ارزش محصولات دام و طیور ۴۳۰۰ میلیارد ریال و میانگین درآمد ناخالص هر هکتار ۸۰۸ میلیارد ریال برآورد گردیده است.

در ۱۳۰۰۰ هکتار از اراضی شهرک‌های دولتی و خصوصی بخشی از زیرساخت آنها شامل (تسطیح، جاده‌سازی، تأمین آب، برق و گاز) با بهره‌گیری از اعتبارات دولتی به مبلغ ۴۳۰۰ میلیارد ریال به انجام رسید.

از ابتدای فعالیت دولت تدبیر و امید تاکنون در مجموع ۷۴۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی طی قرارداد اجاره به شرط تملیک به متقاضیان واگذار گردیده که از این مساحت حدود ۵۵۰۰ هکتار در حال ساخت سازه و بهره‌برداری است.

بدون شک موتور محرکه ایجاد و توسعه شهرک‌های کشاورزی "تسهیلات بانکی" می‌باشد. در کنار جذب سرمایه‌های بخش خصوصی یکی از عوامل مهم و مؤثر در رشد فزاینده توسعه شهرک‌های کشاورزی تلاش مضاعف در تأمین، رفع موانع اداری و اجرایی، پیگیری مستمر و روزانه تمام پرونده‌های تسهیلاتی سرمایه‌گذاران در سطح کشور بوده است که نتیجه و ماحصل تلاش همکاران استانی و ستادی شرکت در رابطه با جذب تسهیلات بانکی برای سرمایه‌گذاران تاکنون منجر به جذب ۱۰۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات بانکی گردیده است.

یکی از محوری‌ترین فعالیت‌های شرکت، هدایت سرمایه‌گذاران جهت راه‌اندازی و بهره‌برداری از اراضی واگذار شده می‌باشد که در این رابطه در مجموع ۷۴۰۰ هکتار از اراضی واگذار شده، ۵۵۰۰ هکتار در حال ساخت سازه و بهره‌برداری می‌باشند و مابقی اراضی واگذار شده از طریق منابع شخصی سرمایه‌گذاران یا جذب تسهیلات در پیرویه ساخت و تولید قرار خواهند گرفت. انتظار می‌رود با توجه به فراهم بودن زمینه اخذ تسهیلات بانکی و رفع موانع و مشکلات فراروی طرح‌ها و همچنین با عنایت به این موضوع که عمده واگذاری‌های اراضی شرکت در دو سال اخیر بوده است، در سال ۹۹ که توسط مقام معظم رهبری سال جهش تولید نامگذاری شده است این شرکت برای بهره‌برداری از ۱۴۱ شهرک به مساحت ۵۵۰۰ هکتار با سرمایه‌گذاری ۶۷۳۰۰ میلیارد ریال با تولید سالیانه ۵۷۲۵۰۰ تن محصولات کشاورزی در شهرک‌های کشاورزی برنامه‌ریزی نموده است.

تسهیل و تسریع در روند اجرای برنامه‌ها، رفع موانع اجرایی، استفاده از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های بالقوه و بالفعل کشور، حاصل شد. بررسی عملکرد شرکت شهرک‌های کشاورزی نشان می‌دهد که از دی‌ماه ۱۳۹۶ و شروع فعالیت هیأت مدیره جدید تاکنون رشد چشمگیری در روند تحقق اهداف و برنامه‌های شرکت ایجاد شده است. ضمن اینکه با توجه به محدودیت منابع و با بهره‌گیری از ظرفیت قانونی مندرج در بند (و) ماده (۶) اساسنامه، زمینه جذب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در سطح گسترده فراهم گردیده، به طوری که از نیمه دوم سال ۹۷ تاکنون برای به‌فعّالیت رساندن بخشی از وظایف شرکت، ایجاد شهرک‌های کشاورزی با مشارکت بخش خصوصی و بدون اتکال به منابع مالی دولت به صورت جدی پیگیری و با استقبال خوبی از سوی سرمایه‌گذاران مواجه شد.

با ایجاد و بهره‌برداری از ۷۰ شهرک کشاورزی به مساحت ۵۵۰۰ هکتار تا پایان سال ۱۳۹۹ در مناطق مختلف کشور ۶۳۰۰۰ میلیارد ریال سرمایه بخش خصوصی و ۴۳۰۰۰ میلیارد ریال سرمایه عمومی جمعاً به مبلغ ۶۷۳۰۰ میلیارد ریال سرمایه جذب بخش کشاورزی می‌گردد که نتیجه این حجم از سرمایه‌گذاری ایجاد ۲۰۰۰۰ شغل مولد و پایدار، تولید سالیانه ۵۶۰ هزار تن انواع محصولات کشاورزی (سبزی و صیفی، فلفل، توت‌فرنگی، گل‌های زینتی،